

Finansdepartementet
postmottak@fin.dep.no

Deres ref.:
13/2824-

Vår ref.:
ØK

Dato:
05.03.2014

HØRING – NOU 2013:12, UFØREPENSJON I PRIVATE TJENESTEPENSJONER

YS viser til høringsbrev i ovennevnte sak. Vi har sendt høringen til alle medlemsforbund for uttalelse.

YS støtter i all hovedsak forslaget til ny uførepensjon i privat sektor. Vi er enige i at det er nødvendig å tilpasse lovverket om uførepensjoner til folketrygdens nye uføretrygd.

Ren forsikrings ordning

YS er svært tilfreds med at det ikke lenger skal stilles krav til tjenestetid ved beregning av uførepensjon. Den ordning som har vært inntil nå, der det har vært krav om at arbeidstakerne har minst 30 års tjenestetid (inkludert årene frem til fylte 67 år) for å få full uførepensjon, har hatt noen viktige svakheter.

Systemet har vært hemmende for mobilitet og har passet svært dårlig i et arbeidsmarked der det er stadig vanligere med hyppige jobbskifter. Særlig urimelig har ordningen vært i bedrifter som er utsatt for anbud, der ansatte har hatt samme jobb, men likevel har skiftet arbeidsgiver med jevne mellomrom.

Ytelsesnivå

YS viser til at skattesystemet for uførepensjonister er lagt om. Det er vedtatt at ny uføretrygd skal skattes som arbeidsinntekt, altså skattes uførepensjon hardere etter nye regler enn etter de gamle reglene. YS mener det er riktig å vurdere ytelsesnivået etter skatt.

Nivået på nye uføreytelser dersom man benytter maksimalsatsene i loven er noe lavere i det nye regelverket enn det var etter gammel ordning. Dette gjelder i alle fall for arbeidstakere med lønn opp til 6G, der det gamle regelverket tillot ytelse opp til 100 % av tidligere lønn. Det var svært få ordninger etter gammelt system som ga bedre ytelse enn 70 % av tidligere lønn og YS mener 70 % er et godt sammenligningsgrunnlag.

De beregninger som er gjort av banklovkommisjonen, utredningens side 68 og 69, viser at dersom man utnytter maksimalsatsene etter loven vil det gi en ytelse, etter skatt, omtrent på nivå med en 70 % ordning etter det gamle systemet. YS mener det er riktig å videreføre muligheten til å lage relativt gode ordninger, selv om vi antar at det vil være få arbeidsgivere som vil etablere så gode ordninger.

Besøksadresse:

Lakkegata 23

Postadresse:

Postboks 9232

Grønland

0134 Oslo

Org. nr.:

971 454 431

Telefon:

21 01 36 00

YS registrerer at enkelte mener gode utførelser vil være i strid med arbeidslinja og de hensyn som ligger bak pensjonsreformen. YS er usikre på hvor sterk sammenheng mellom størrelsen på utførelser og andelen uføre er.

Utgangspunktet er at man skal være ufør og ute av stand til å arbeide for å få innvilget uførepensjon, uavhengig av om man har krav på god eller dårlig pensjon. YS aksepterer likevel at det bør være en øvre grense for hvor gode utførelser som skal kunne etableres med rett til skattefavourisering, og at det er en viss sammenheng mellom ytelsesnivå og uføretilgang. YS mener banklovkommissjonens forslag til øvre grense i § 9-8 er riktig.

Gamle fripoliser

Mange arbeidstakere har opptjent fripoliserettigheter etter gammel ordning. Dersom arbeidstakere med store fripoliserettigheter senere blir uføre mens de er ansatt i en bedrift med uførepensjon etter ny ordning som ikke stiller krav til opptjeningstid, vil disse arbeidstakerne kunne få svært høye utførelser.

YS mener at det likevel er riktig at den enkelte arbeidstaker beholder sin fripolise. Vi kan ikke se at verken ny arbeidsgiver eller pensjonsleverandør bør nyte godt av den ansattes fripolise. Vi kan imidlertid se at utførelser kan bli urimelig gode, jfr. ovenstående. Vi mener derfor banklovkommissjonens forslag er det eneste riktige, arbeidstaker beholder både ytelse etter fripolise og etter ny uføreordning så lenge den totale ytelsen ikke overskrider lovens maksimale grenser.

Fripoliseopptjening

Fripoliseopptjening vil fremdeles kunne være viktig for enkelte fordi mange arbeidstakere ikke er i et arbeidsforhold med uførepensjon når de blir uføre. Det gjelder både ansatte i bedrifter uten uførepensjonsordning og arbeidsledige.

Adgangen til å etablere ordninger med fripoliseopptjening må derfor beholdes, i alle fall så lenge arbeidsgiverne ikke er forpliktet til å ha uførepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. YS frykter at svært få vil benytte denne adgangen, men synes likevel det er riktig at loven åpner for muligheten.

Uførepensjon og arbeidsinntekt

Det er viktig å ha samme system som folketrygden for "samordning" av arbeidsinntekt og uførepensjon. Vi mener det er klart enklest med et system som ligner folketrygdens og er derfor enig i at også private uførepensjoner har et fribeløp på 0,4 G.

Selv om YS støtter bestemmelsen i § 9-10 tredje ledd så vil vi bemerke at uførepensjonister som deltar i arbeidslivet vil få svært lite igjen for sitt arbeid dersom de tjener mer enn 0,4 G. Først skal man "samordne" ytelsen fra folketrygden og deretter ytelsen fra privat uførepensjon. Det overskytende skal skattlegges. YS tror at den enkelte sitter igjen med så liten fortjeneste i forhold til å ikke delta i arbeidslivet at det kan være bekymringsfullt i forhold til arbeidslinja.

Øvrige bestemmelser

Beregningsgrunnlaget etter lovens § 9-7 avviker fra folketrygdens beregningsgrunnlag. YS har forståelse for at det kan være vanskelig å beregne riktig premie dersom beregningsgrunnlaget er de 3 beste av de 5 siste årene slik folketrygden har. Vi mener likevel at det er uheldig dersom regelen fører til at ansatte som for eksempel trapper ned til enklere og dårligere betalt arbeid for å unngå uførhet skal få dårligere pensjonsgrunnlag av den grunn.

YS kan ikke se noen grunn til at man ikke skal kunne få like gode barnetillegg i private uføreordninger som i offentlige. Vi viser til særmerknad fra bl.a. Dalsøren på side 78 i utredningen.

Vennlig hilsen
YRKESORGANISASJONENES SENTRALFORBUND

Jorunn Berland
YS-leder